

assistance in subject areas ranging from music and sports to medical and psychological issues. Young people often use ICT for identity development; some, for example, establish, maintain or join fan clubs on the Internet. The constantly expanding field of online gaming is an important aspect of young people's use of ICT[3, 24].

The cell phone and the computer are central appliances of the media culture and will in time converge with digital television. In affluent countries such as Finland and Japan, the devices are used daily by increasingly younger children. The mobile phone has gradually become part of the everyday lives of people in developed countries. It is seen as a useful object that makes life a little easier, one that soon becomes inconspicuous and that people quickly start to take for granted. Computers are equally pervasive of children's involvement in computer activities is the surprisingly low level of school-related use. Without too much exaggeration, it can be argued that ICT and the media culture represent a world of entertainment for children and youth.

REFERENCES

1. M. Gurstein, "Community informatics, community networks and strategies for flexible networking",
2. L. Keeble and B. Loader, "Community informatics: themes and issues"
3. C. May, The Information Society: The Sceptical View

Н.Ю. Невмержицька

Житомирський державний університет

імені Івана Франка

Науковий керівник: канд. філол. наук,

доцент М. В. Полховська

Стан дослідження власних назв у сучасній лінгвістиці

Проблема вивчення власних назв існує вже давно і на сьогоднішній день багато лінгвістів приділяють цьому лексичному пласту особливу увагу, оскільки він у більшості аспектів різко відрізняється від загальних імен.

Вивченням власних назв займається особливий розділ лінгвістики – ономастика. Ця наука присвячена вивченню та класифікації онімів, історії їх виникнення і розвитку, а також вивченню їх значень.

Ономастика традиційно поділяється на розділи згідно категорій об'єктів, які мають власні назви: антропоніміка вивчає імена людей, топоніміка – назви географічних об'єктів, зооніміка – клички тварин, астроніміка – назви окремих небесних тіл і т.д. Ономастика поділяє власні назви на реаліоніми (назви об'єктів, які існують або існували) та міфоніми (назви видуманих об'єктів).

Для початку потрібно розрізняти такі поняття як загальні іменники та власні назви. Загальні іменники позначають певну сукупність подібних предметів. В мовленні вони можуть відноситись або до якогось одного предмета з цією сукупності, або до всіх цих предметів відразу як до конкретної категорії (наприклад, човен, хлопчик, установа, журнал). Але часто виникає необхідність виділити якийсь предмет з сукупності подібних предметів незалежно від ситуації спілкування і не називаючи уточнюючих ознак. В такому випадку зручно надати цьому предмету окрему назву (ім'я), якою не можна буде називати інший схожий предмет. Така назва називається власною [3: 8-9].

Власна назва (онім) – слово, словосполучення або речення, яке служить для виділення названого ним об'єкта з ряду подібних, індивідуалізуючи та ідентифікуючи даний об'єкт [5: 473].

Власні назви можна повністю зрозуміти лише у зв'язку з тими об'єктами, які вони називають. Власні назви – слова, які використовують в конкретній сфері і в конкретній функції.

Основні відмінні ознаки власної назви полягають в тому, що:

- 1) вона надається індивідуальному об'єкту, а не класу об'єктів, які мають риси, характерні для всіх індивідів, які входять в цей клас;
- 2) названий за допомогою власної назви об'єкт завжди чітко визначений, відмежований та окреслений;
- 3) назва не пов'язана безпосередньо з поняттям і не має на рівні мови чіткої та однозначної конотації [4: 13].

Ще одним важливим аспектом при вивченні онімів є віднесення їх до реалій. Реалія як важливе поняття в лінгвістиці та перекладознавстві в словниках поки не зафіксоване. Однак цим питанням вже давно займаються багато лінгвістів, і на сьогоднішній день існує цілий ряд визначень. Згідно С. Влахова і С. Флоріна реалії – це слова (і словосполучення), що називають об'єкти, характерні для життя (побуту, культури, соціального та історичного розвитку) одного народу і чужі іншому; будучи носіями національного та / або історичного колориту, вони, як правило, не мають точних відповідників (еквівалентів) в інших мовах, а, отже, не піддаються перекладу «на загальних підставах», вимагаючи особливого підходу [2: 47].

Багато дослідників також користуються замість поняття «реалія» поняттям «безеквівалентна лексика». Цей термін ввели Є. М. Верещагін і В. Г. Костомаров. Під безеквівалентною лексикою дослідники розуміють слова, що слугують для вираження понять, відсутні в іншій культурі і в іншій мові, слова, які стосуються окремих культурних елементів, які характерні тільки для культури *A* і відсутні в культурі *B*, а також слова, що не мають еквівалентів за межами мови, до якої вони належать. При цьому наголошується, що характерною рисою безеквівалентних слів є те, що вони зовсім не перекладаються [1: 53].

Необхідно зазначити, що власні назви відіграють важливу роль як складові поняття «реалія». Як вже говорилося вище, вивченням власних назв займається ономастика. Ономастика ж, у свою чергу, являє собою окрему гілку у вивченні реалій, або безеквівалентної лексики. Власні назви – це невід'ємна частина будь-якої культури, що відображає дуже багато аспектів життя того чи іншого народу. Тобто, специфіка досліджуваного предмета полягає в тому, що лінгвістично в своїй основі, він включає також етнографічний, історичний, географічний, соціологічний, літературознавчий компоненти [6: 7].

Таким чином, з'ясувано, що між власною назвою і реалією дійсно існує дуже сильний зв'язок. Тому і розглядати власну назву надалі слід, ґрунтуючись на тому, що вона є частиною концепту «реалія».

Не менш важливим питанням у вивчення власних назв є передача власних назв у перекладі. Існує декілька способів перекладу власних назв і вирішити, яким саме користуватися в конкретному випадку, не завжди легко.

Після вивчення різних підходів до способів передачі власних назв С. Влахова та С. Флоріна, В. Виноградова, І. Корунця, Л. Бархударова можна зробити висновок, що власні назви українською мовою передаються за допомогою транскрипції, транслітерації, транспозиції або калькування.

Вибір того чи іншого способу передачі власних назв, які зберегли певну семантику, зумовлюється традицією, з якою не можуть не рахуватися перекладачі навіть у тих випадках, коли вони зустрічаються з вигаданими назвами або прізвищами. Що стосується власних назв, які не мають своєї семантики в сучасній мові, то по відношенню до них питання про переклад, природно, не постає, і аналогія з формами передачі реалій тут припиняється. Але у будь-якому випадку саме перекладач приймає остаточне рішення стосовно того, який спосіб перекладу використати, залежно від багатьох чинників.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Ермолович Д. И. Имена собственные на стыке языков и культур / Д. И. Ермолович. – М.: Р. Валент, 2001. – С.8-9.
2. Верещагин Е. М. Язык и культура: Лингвострановедение в преподавании русского языка как иностранного / Е. М. Верещагин, В. Г. Костомаров – М.: Русский язык, 1983. – 269 с.
3. Влахов С. Непереводимое в переводе / С. Власов, С. Флорин. – М.: Международные отношения, 1980. – С. 47-54.
4. Кунин А.В. Фразеология современного английского языка: [учеб. пособие для вузов] / А. В. Кунин. – М.: Феникс, 1972. – С. 5-11.
5. Лингвистический энциклопедический словарь / под ред. В. Н.Ярцевой. – М.: Советская энциклопедия, 1990. – С. 473-474.
6. Суперанская А. В. Общая теория имени собственного / А. В. Суперанская – М.: Наука, 1973. – С. 7.

М.І. Нікітчук

Житомирський державний університет імені Івана Франка

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук, доцент кафедри методики викладання іноземних мов та прикладної лінгвістики Навчально-наукового інституту іноземної філології Н.Р.Петранговська